C/2026/4099

24.7.2026

MNENJE KOMISIJE

z dne 2. junija 2026

o nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe nadzora s strani Slovenije na njenih notranjih kopenskih mejah s Hrvaško in Madžarsko v skladu s členom 27a(3) Uredbe (EU) 2016/399 (zakonik o schengenskih mejah)

(Besedilo v slovenskem jeziku je edino verodostojno)

(C/2026/4099)

(1) V skladu s členom 3(2) Pogodbe o Evropski uniji Unija nudi svojim državljanom območje svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja, na katerem je v povezavi z ustreznimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila, priseljevanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu zagotovljeno prosto gibanje oseb.

(2) V skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (kodificirano besedilo) ([1]), lahko država članica v primeru resne grožnje javnemu redu ali notranji varnosti izjemoma in začasno ponovno uvede nadzor meje na vseh ali določenih odsekih svojih notranjih meja. To bi moral biti skrajni ukrep, obseg in trajanje začasne ponovne uvedbe nadzora pa ne bi smela presegati tega, kar je nujno potrebno glede na resnost ugotovljene grožnje.

(3) V členu 25a zakonika o schengenskih mejah je določeno, da kadar država članica namerava ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, da bi odpravila predvidljivo resno grožnjo, uradno obvesti Evropski parlament, Svet, Komisijo in druge države članice o načrtovani ponovni uvedbi takšnega nadzora vsaj štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo nadzora meje ali takoj, ko je mogoče, kadar so okoliščine, zaradi katerih je treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, znane državi članici manj kot štiri tedne pred načrtovano ponovno uvedbo.

(4) Člen 27a(3) zakonika o schengenskih mejah Komisijo obvezuje, da po prejemu uradnih obvestil, predloženih v zvezi s podaljšanjem nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 25a(4), ki vodi do nadaljevanja nadzora na notranjih mejah za skupno več kot 12 mesecev na isti podlagi, izda mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega nadzora meje.

(5) Okvir za ponovno uvedbo in podaljšanje nadzora na notranjih mejah je bil znatno revidiran z Uredbo (EU) 2024/1717 Evropskega parlamenta in Sveta, ki je začela veljati 10. julija 2024 ([2]). Zato je bil začetek vseh obdobij iz naslova III, poglavje II, zakonika o schengenskih mejah izračunan od tega datuma.

(6) Slovenski organi so z dopisom z dne 22. novembra 2024 poslali uradno obvestilo o ponovni uvedbi nadzora na podlagi člena 25a zakonika o schengenskih mejah na slovenskih notranjih mejah s Hrvaško in Madžarsko za obdobje šestih mesecev, in sicer od 22. decembra 2024 do 21. junija 2025.

(7) Slovenski organi so z dopisom z dne 22. maja 2025 poslali uradno obvestilo o podaljšanju te ponovne uvedbe za dodatno obdobje šestih mesecev, in sicer od 22. junija 2025 do 21. decembra 2025.

([1]) UL L 77, 23.3.2016, str. 1.
([2]) Uredba (EU) 2024/1717 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (UL L, 2024/1717, 20.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) Slovenski organi so z dopisom z dne 20. novembra 2025 poslali uradno obvestilo o podaljšanju te ponovne uvedbe za obdobje dodatnih šestih mesecev, in sicer od 22. decembra 2025 do 21. junija 2026.

(9) Slovenija je 30. januarja 2026 in v skladu s členom 33(2) zakonika o schengenskih mejah predložila poročilo o ponovni uvedbi in podaljšanju nadzora na notranjih mejah za obdobje od 22. decembra 2024 do 21. decembra 2025.

(10) Slovenija je bila vključena v strukturirani dialog Komisije o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah. Po prejemu uradnega obvestila Slovenije o podaljšanju se je ta strukturirani dialog nadaljeval v okviru posvetovalnega postopka iz člena 27a(4) zakonika o schengenskih mejah.

(11) Trenutno stanje na notranjih mejah je bilo opisano v poročilu o stanju schengenske ureditve z dne 23. aprila 2025 ([3]) in o njem redno razpravlja Schengenski svet.

(12) Po prejemu uradnih obvestil, predloženih v zvezi s podaljšanjem nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 25a(4) zakonika o schengenskih mejah, ki vodi do nadaljevanja nadzora na notranjih mejah za skupno 12 mesecev, mora Komisija izdati mnenje o nujnosti in sorazmernosti takega nadzora meje, kot je določeno v členu 27a(3) zakonika o schengenskih mejah. Ta obveznost je nastala s prejemom uradnega obvestila o podaljšanju nadzora na vseh notranjih kopenskih mejah 22. maja 2025.

(13) Po oceni, ki temelji na informacijah iz vseh zgoraj navedenih uradnih obvestil in poročila ter informacijah, ki jih je Slovenija predložila v okviru posvetovalnega postopka, in iz drugih javno dostopnih uradnih dokumentov, Komisija sprejme naslednje mnenje.

OCENA URADNIH OBVESTIL IN POROČILA

I. FORMALNE ZAHTEVE

(14) Kar zadeva uradna obvestila, zakonik o schengenskih mejah državam članicam nalaga več formalnih obveznosti.

(15) O ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah in njegovih podaljšanjih so bila poslana uradna obvestila v skladu z roki iz člena 25a(4) zakonika o schengenskih mejah, tj. najpozneje štiri tedne pred začetkom veljavnosti ponovne uvedbe ali podaljšanja nadzora na notranjih mejah.

(16) Uradna obvestila so bila pripravljena v skladu s predlogo, določeno v ta namen z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2025/315 ([4]).

(17) V členu 27(2) zakonika o schengenskih mejah se od držav članic zahteva, da v primerih, ko se nadzor meje izvaja šest mesecev, v vsakem naknadnem uradnem obvestilu predložijo oceno tveganja, v kateri predstavijo obseg in predvideni razvoj resne grožnje, na kateri temelji ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah. Čeprav nacionalni organi morda težko zagotovijo natančno oceno obsega in predvidenega trajanja resne grožnje, Komisija opozarja, da slovenski organi niso predložili ocene tveganja, v kateri bi bili upoštevani trendi razvoja resne grožnje v predhodnem obdobju ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah in uporabljene analize tveganja, pripravljene na nacionalni ravni in s strani ustreznih agencij Unije.

([3]) COM(2025) 185 final.
([4]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2025/315 z dne 14. februarja 2025 o določitvi predloge za uradno obvestilo o začasni ponovni uvedbi ali podaljšanju nadzora na notranjih mejah (UL L, 2025/315, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

(18) Nazadnje, poročilo o ponovni uvedbi in podaljšanju nadzora na notranjih mejah na podlagi člena 33(2) zakonika o schengenskih mejah bi bilo treba predložiti 22. decembra 2025 (po izteku 12 mesecev), predloženo pa je bilo 26. januarja 2026.

II. NUJNOST IN SORAZMERNOST

Stališče slovenskih organov

(19) Slovenski organi se v vseh uradnih obvestilih sklicujejo na obstoj resne grožnje javnemu redu in notranji varnosti, ki izhaja zlasti iz visoke stopnje terorističnih groženj in organiziranega kriminala na območju Zahodnega Balkana, vključno s tihotapljenjem ljudi in trgovino z orožjem, tveganjem infiltracije teroristov v migracijske tokove na balkanski poti ter hibridnimi grožnjami Ruske federacije in Belorusije. Po navedbah slovenskih organov naj bi se ta varnostna grožnja še povečala zaradi zimskih olimpijskih iger, ki jih je Italija gostila februarja 2026, kar pomeni, da naj bi bilo treba zaradi geografske bližine dogodka okrepiti varnost in izvajati dodatne ukrepe na notranjih mejah.

(20) Slovenski organi se sklicujejo na nestabilno okolje v sosedstvu Unije, vključno z vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, številnimi kriznimi razmerami v Sahelu, Afriškem rogu in na območju afriških Velikih jezer ter razmerami na Bližnjem vzhodu, kjer se je nestabilnost po padcu Asadovega režima v Siriji decembra 2024 še povečala.

(21) Slovenski organi opozarjajo na naslednje:

— tveganje, da se radikalizirane osebe in člani terorističnih skupin, zlasti tuji teroristični bojevniki, infiltrirajo v migracijske tokove,

— ocene ogroženosti slovenske Medresorske delovne skupine za protiterorizem z dne 16. septembra 2025, ki so bile naknadno potrjene 6. marca in 25. novembra 2025 ter nazadnje 16. januarja 2026, pri čemer je bila ohranjena SREDNJA stopnja ogroženosti (tretja od petih stopenj),

— povišane stopnje ogroženosti v drugih državah članicah in medsebojno povezanost schengenskega območja brez nadzora na notranjih mejah,

— stalno visoko število nezakonitih prehodov meje na zahodnobalkanski poti, zlasti na odseku poti, ki vodi iz Bosne in Hercegovine prek Hrvaške v Slovenijo,

— močno prisotnost organiziranih kriminalnih združb na Zahodnem Balkanu, ki se ukvarjajo s trgovino z orožjem in tihotapljenjem ljudi, zaradi česar prihaja do nenadzorovanih odhodov iz sprejemnih centrov,

— visoko tveganje nezakonite trgovine z orožjem v okviru vojne agresije Rusije proti Ukrajini glede na veliko količino zapuščenega orožja in druge vojaške opreme.

(22) Slovenski organi trdijo, da ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah policijskim organom omogoča identifikacijo oseb, ki vstopajo v državo, in preverjanje njihovih podatkov v ustreznih podatkovnih zbirkah, vključno s Schengenskim informacijskim sistemom (SIS) in Interpolovimi podatkovnimi zbirkami.

(23) Slovenski organi poročajo, da je bilo od 22. decembra 2024 do 21. decembra 2025 evidentiranih 27 747 nedovoljenih prehodov meje, od tega 26 229 na notranjih mejah s Hrvaško in Madžarsko. Na podlagi suma terorističnih kaznivih dejanj ali trgovine z ljudmi ni bilo izvedeno nobeno prijetje. Slovenska policija je od 1. januarja do 29. decembra 2025 prijela 225 oseb, vpletenih v tihotapljenje skupno 1 130 migrantov.

(24) Slovenski organi poročajo o 47 zadetkih v obdobju od 1. januarja 2025 do 18. novembra 2025 na podlagi člena 36(4) Uredbe (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), ki omogoča evidentiranje razpisov ukrepov za osebe zaradi prikrite, poizvedovalne ali namenske kontrole v SIS, da se prepreči resna grožnja, ki jo predstavlja zadevna oseba, ali druge resne grožnje za notranjo ali zunanjo nacionalno varnost.

(25) Slovenski organi poročajo, da je bila v obdobju od 22. decembra 2024 do 21. decembra 2025 2 263 državljanom tretjih držav izdana odločba o zavrnitvi vstopa. Skupno 344 oseb je bilo ponovno sprejetih na podlagi že obstoječih dvostranskih sporazumov ali dogovorov o ponovnem sprejemu.

(26) Slovenski organi poudarjajo, da se je število nedovoljenih prehodov meje v Sloveniji v letu 2025 sicer zmanjšalo, vendar je skupno število takih prehodov meje še vedno visoko, in sicer 28 200. Poleg tega je slovenska policija od 1. januarja do 8. marca 2025 zabeležila 4 099 nedovoljenih prehodov meje, kar pomeni 50,9-odstotno povečanje v primerjavi z istim obdobjem leta 2024.

(27) Slovenski organi v svojem poročilu priznavajo, da učinka nadzora na notranjih mejah na ugotovljene resne grožnje ni mogoče zlahka in nedvoumno določiti.

Opažanja Komisije

(28) Slovenski organi so predložili informacije o različnih vidikih ugotovljenih resnih groženj za notranjo varnost in javni red ter argumente za utemeljitev nujnosti in sorazmernosti ponovne uvedbe nadzora meje.

(29) Čeprav so lahko težavne svetovne varnostne razmere razlog za resno zaskrbljenost za nacionalno varnost držav članic, uradna obvestila ne vsebujejo zadostnih informacij, ki bi pojasnjevale, kako globalno varnostno okolje vpliva posebej na Slovenijo, zlasti na njenih mejah s Hrvaško in Madžarsko.

(30) Komisija ugotavlja, da slovenski organi povezujejo nezakonite migracije z resnimi grožnjami, ki jih predstavljata terorizem in organizirani kriminal. Vendar nedovoljeni prehodi meje sami po sebi ne pomenijo resne grožnje. Komisija poudarja, da je Evropska agencija za mejno in obalno stražo na zahodnobalkanski poti v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 zaznala 78-odstotno zmanjšanje števila odkritih nedovoljenih prehodov meje. Ta trend upadanja se je zahvaljujoč okrepljenim skupnim prizadevanjem za varovanje zunanjih meja EU nadaljeval tudi v letu 2025 in ga ni mogoče izključno pripisati ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah v Sloveniji. Glede na celovito situacijsko zavedanje in analizo EU se je leta 2025 skupno število nedovoljenih prehodov meje na zahodnobalkanski poti zmanjšalo že tretje leto zapored, in sicer za 41 % (12 687 leta 2025 v primerjavi z 21 637 leta 2024).

(31) Ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah lahko prispeva k odkrivanju nedovoljenih prehodov meje na ozemlje države članice ter prijetju teroristov, tihotapcev ljudi ali oseb, osumljenih drugih oblik organiziranega kriminala, kar velja tudi za vse druge oblike policijskih kontrol na ozemlju in zlasti na obmejnih območjih.

(32) Slovenski organi so izrazili upravičene pomisleke glede tveganja infiltracije članov terorističnih skupin v migracijske tokove, pri čemer so opozorili na identifikacijo posameznikov, ki resno ogrožajo notranjo ali zunanjo varnost, na podlagi člena 36(4) Uredbe (EU) 2018/1862.

([5]) Uredba (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, o spremembi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1986/2006 Evropskega parlamenta in Sveta in Sklepa Komisije 2010/261/EU (UL L 312, 7.12.2018, str. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

(33) Čeprav Komisija priznava, da je slovensko-italijanska kopenska meja del balkanske poti, po kateri potujejo številni nezakoniti migranti, še vedno ni jasno, kako se tveganja, povezana z zimskimi olimpijskimi igrami, uresničujejo posebej na slovensko-italijanski meji.

(34) Komisija na podlagi informacij iz uradnih obvestil in poročila ne more podrobno ugotoviti, kako se je s ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah obravnavala resna grožnja za javni red ali nacionalno varnost, ki jo je opredelila Slovenija.

(35) Ni pojasnjeno, zakaj alternativni ukrepi, vključno s policijskimi kontrolami na obmejnih območjih in čezmejnim policijskim sodelovanjem, ne zadostujejo za nadomestitev ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah ter katere pravne in/ali praktične ovire je treba odpraviti, da se nadzor na notranjih mejah nadomesti z alternativnimi ukrepi.

(36) V uradnih obvestilih niso navedeni posebni razlogi, ki bi upravičevali izbiro časovnega okvira odločitve o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah. V uradnem obvestilu je navedeno, da se varnostne razmere v šestih mesecih predvidoma ne bodo izboljšale, vendar ni podano nobeno dodatno pojasnilo.

(37) Nazadnje Komisija ugotavlja, da človeški viri, mobilizirani za nadzor na notranjih mejah z Madžarsko in Hrvaško, niso na voljo za napotitev na zunanje meje Slovenije in ne prispevajo k operacionalizaciji alternativnih ukrepov.

III. ALTERNATIVNI UKREPI

Stališče slovenskih organov

(38) Slovenski organi so sporočili, da so vzpostavili tesno policijsko sodelovanje na podlagi dvostranskih sporazumov z vsemi sosednjimi državami članicami.

(39) Regionalno sodelovanje s Hrvaško in Madžarsko poteka v okviru Centra za sodelovanje varnostnih organov Dolga vas. Poleg tega sodelovanje med Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko poteka prek mešanih patrulj za preprečevanje čezmejnega kriminala in odkrivanje nedovoljenih prehodov meje, pri čemer je posebna pozornost namenjena odkrivanju oseb na podlagi kazalnikov terorizma in ekstremizma.

(40) Slovenski organi si s sosednjimi državami članicami stalno izmenjujejo operativne in statistične podatke v zvezi s težavami, ki vplivajo na skupne notranje meje, ter z njimi izvajajo tudi druge oblike policijskega sodelovanja.

(41) Od novembra 2023 so bile razvite nove pobude za okrepitev operativnega sodelovanja na regionalni ravni, ki so hitro napredovale. Slovenija, Hrvaška in Italija so 20. januarja 2025 podpisale tristranski memorandum o soglasju, v katerem so se dogovorile o uvedbi skupnih patrulj, da bi odpravile varnostne grožnje in zagotovile ustrezno delovanje schengenskega območja, pri čemer je končni cilj odprava začasno uvedenega nadzora na notranjih mejah med Italijo in Slovenijo ter med Slovenijo in Hrvaško.

(42) Pomemben napredek je bil dosežen v zvezi z vzpostavitvijo tristranskih patrulj na hrvaški zunanji meji z Bosno in Hercegovino. Prve pilotne patrulje so se začele izvajati junija 2025, pri čemer mešane patrulje izvajajo skupni nadzor meje. Za lažjo izmenjavo informacij o nezakonitih migracijah na balkanski poti potekajo mesečni tehnični sestanki.

(43) Slovenska policija še naprej sodeluje v operativni projektni skupini ZeBRa, ki izvaja zapletene kazenske preiskave, katerih cilj je razbiti organizirane kriminalne združbe, ki delujejo v regiji Zahodnega Balkana.

(44) Slovenija je članica več pobud za regionalno sodelovanje, kot sta proces Brdo in Salzburški forum.

Opažanja Komisije

(45) Komisija je seznanjena s tem, da Slovenija dejavno uporablja alternativne ukrepe, ki spremljajo in omejujejo učinek ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah.

(46) Komisija je seznanjena z dejavno vlogo Slovenije pri regionalnem sodelovanju na področju migracij in varnosti s sosednjimi državami članicami ter drugimi državami v regiji, tudi v okviru pristopa celotne poti, ki zajema zahodnobalkansko pot.

(47) Slovenija je dosegla znaten napredek pri krepitvi regionalnega sodelovanja med mejnimi in policijskimi organi, vključno z vzpostavitvijo tristranskih patrulj na zunanji schengenski meji v okviru tristranskega memoranduma o soglasju med Slovenijo, Hrvaško in Italijo, sklenjenega 20. januarja 2025. Ti pobudi sta primera uspešnih alternativnih ukrepov za reševanje migracijskih in varnostnih pomislekov.

(48) Komisija je seznanjena s podpisom sporazuma o statusu med Unijo ter Bosno in Hercegovino, ki omogoča napotitve skupnih operacij Evropske agencije za mejno in obalno stražo v navedeno državo. Ta sporazum o statusu se uporablja začasno. Do 5. novembra 2025 je bilo v okviru skupne operacije na sedem bosansko-hercegovskih mejnih prehodov in na letališče Sarajevo napotenih več kot 100 stalnih enot.

(49) Komisija ugotavlja, da so pogajanja o posodobljenem dvostranskem sporazumu o policijskem sodelovanju med Hrvaško in Slovenijo zastala.

(50) Slovenski organi niso predložili zadostnih informacij, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, zakaj okrepljeno čezmejno policijsko sodelovanje, dopolnjeno s policijskimi kontrolami na obmejnih območjih, ne more biti zadostna alternativa ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah.

(51) Obseg in narava alternativnih ukrepov, ki so jih uvedli slovenski organi v tesnem sodelovanju s sosednjimi državami članicami, bi morala omogočiti postopno odpravo nadzora na notranjih mejah, ne da bi bila pri tem ogrožena varnost.

(52) Komisija opozarja, da bo v primeru, če bi se Slovenija odločila nadzor na notranjih mejah nadomestiti s policijskimi kontrolami, člen 25 zakonika o schengenskih mejah slovenskim organom še naprej omogočal, da nemudoma ponovno uvedejo nadzor na notranjih mejah, da bi obravnavali resno grožnjo za javni red in nacionalno varnost, ki se nepričakovano pojavi zaradi nepredvidljivih dogodkov.

IV. BLAŽILNI UKREPI

Stališče slovenskih organov

(53) Slovenski organi trdijo, da se mejne kontrole izvajajo ciljno usmerjeno na podlagi analiz tveganja in opredeljenih profilov tveganja ter informacij, prejetih od policijskih organov sosednjih držav.

(54) Samo na mejnih prehodih za mednarodni cestni promet (skupno 14) in mejnih prehodih za mednarodni železniški promet (skupno 8) se nadzor meje izvaja stalno, vendar je vedno ciljno usmerjen in temelji na tveganju. Za namene teh kontrol ni bila vzpostavljena nobena stalna infrastruktura.

(55) Te kontrole se izvajajo tako, da se čim bolj zmanjša njihov vpliv na čezmejni pretok potnikov, okolje in gospodarstvo ter zlasti na življenje oseb, ki živijo v obmejnih regijah.

(56) Da bi bila javnost dobro obveščena o ponovni uvedbi nadzora na notranjih mejah, je bil v *Uradnem listu Republike Slovenije* objavljen seznam mejnih prehodov, na katerih je dovoljen prehod državne meje v času trajanja začasne ponovne uvedbe nadzora, odgovorni organi pa so ga razširjali prek različnih komunikacijskih kanalov.

Opažanja Komisije

(57) Uradna obvestila, ki so jih predložili slovenski organi, dokazujejo njihovo zavezanost zagotavljanju, da učinek nadzora na notranjih mejah ostane omejen, kot zahteva člen 26(3) zakonika o schengenskih mejah.

(58) Komisija ugotavlja, da se nadzor meje izvaja ciljno usmerjeno in na podlagi tveganja, da se omeji vpliv na čezmejno potovanje.

(59) V uradnih obvestilih in poročilu manjkajo specifične informacije o učinku ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah na čezmejne regije, ki jih ponovna uvedba nadzora na notranjih mejah najbolj zadeva, čeprav je ta učinek morda omejen.

(60) Slovenija je na podlagi smernic Komisije in v tesnem sodelovanju s sosednjimi državami članicami sprejela ukrepe za zagotovitev pretočnosti prometa na notranjih kopenskih mejnih prehodih, na katerih je bil ponovno uveden nadzor.

(61) Komisija ni prejela nobenih pritožb ali opozoril o večjih motnjah v prometu zaradi ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah, čeprav je prejela poročila o občasnih zastojih, zlasti na slovensko-hrvaški meji v času počitnic.

(62) Slovenija je poslala uradno obvestilo o čezmejnih regijah v skladu s členom 42b zakonika o schengenskih mejah.

(63) Slovenski organi so po odsekih notranjih meja navedli čezmejne regije, na katere vpliva ponovna uvedba nadzora, vendar manjkajo specifične informacije o učinku te ponovne uvedbe, tudi če je ta omejen, na najbolj prizadete čezmejne regije, in sicer policijske uprave Koper, Ljubljana, Novo mesto, Celje, Maribor in Murska Sobota.

V. PRIPOROČILA

(64) Slovenija bi morala v celoti izkoristiti razpoložljive alternativne ukrepe, kot so določeni v Priporočilu Komisije (EU) 2024/268 ([6]), in možnosti v okviru zakonika o schengenskih mejah. Ti ukrepi bi morali okrepiti in dopolniti obstoječe. Z alternativnimi ukrepi se lahko učinkovitejše in uspešnejše zagotovi visoka raven varnosti, ne da bi bilo treba ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah, ki je posebej usmerjen v teroristične grožnje in organizirane kriminalne združbe na območju Zahodnega Balkana, zlasti tiste, ki so vpletene v tihotapljenje ljudi.

(65) Varnostni pomisleki so glavni razlogi, ki jih je navedla Slovenija pri utemeljevanju ponovne uvedbe nadzora na notranjih mejah. Pravo EU že zagotavlja vrsto orodij za pomoč pri obravnavanju teh pomislekov. Države članice bi morale v celoti izkoristiti obstoječe mehanizme za okrepitev varnosti in sodelovanja. Ti vključujejo uredbo Prüm II, novi Schengenski informacijski sistem ter novo zakonodajo o predhodnih informacijah o potnikih in evidenci podatkov o potnikih ([7]). Z začetkom delovanja sistemov SVI in ETIAS se bodo zunanje meje dodatno zavarovale ([8]).

(66) Komisija poudarja, da je v skladu z uredbo o preverjanju ([9]), ki je del pakta o migracijah in azilu, varnostno preverjanje v vseh ustreznih podatkovnih zbirkah del preverjanja na zunanjih mejah in znotraj ozemlja.

(67) Komisija slovenske organe spodbuja, naj še naprej razvijajo in po potrebi revidirajo svoje dvostranske sporazume o sodelovanju s sosednjimi državami članicami, zlasti sporazum o policijskem sodelovanju s Hrvaško.

(68) Slovenski organi bi morali nadaljevati in nadalje razvijati obstoječe tristransko sodelovanje z Italijo in Hrvaško, hkrati pa graditi na drugih pobudah za regionalno sodelovanje, ki vključujejo države članice in druge države Zahodnega Balkana.

([6]) Priporočilo Komisije (EU) 2024/268 z dne 23. novembra 2023 o sodelovanju med državami članicami v zvezi z resnimi grožnjami notranji varnosti in javnemu redu na območju brez nadzora na notranjih mejah (UL L, 2024/268, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

([7]) Uredba (EU) 2024/982 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o avtomatiziranem iskanju in izmenjavi podatkov za policijsko sodelovanje ter spremembi sklepov Sveta 2008/615/PNZ in 2008/616/PNZ ter uredb (EU) 2018/1726, (EU) 2019/817 in (EU) 2019/818 Evropskega parlamenta in Sveta (Uredba Prüm II) (UL L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Uredba (EU) 2018/1862; Uredba (EU) 2025/13 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj ter o spremembi Uredbe (EU) 2019/818 (UL L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj (UL L 119, 4.5.2016, str. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([8]) Popravek Uredbe (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2017 o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 767/2008 ter (EU) št. 1077/2011 (UL L 327, 9.12.2017, str. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Uredba (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2018 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 1077/2011, (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 in (EU) 2017/2226 (UL L 236, 19.9.2018, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([9]) Uredba (EU) 2024/1356 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o uvedbi preverjanja državljanov tretjih držav na zunanjih mejah (UL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(69) Komisija trdi, da je način izvajanja mejnih kontrol, in sicer v obliki naključnih kontrol na podlagi tveganja, v skladu s členom 23 zakonika o schengenskih mejah še vedno mogoč, ne da bi bilo treba uradno ponovno uvesti nadzor na notranjih mejah ali da bi se ogrozila varnost, če te kontrole nimajo enakovrednega učinka kot mejne kontrole, pri čemer morajo njihova pogostost, intenzivnost in trajanje ostati omejeni ([10]).

(70) Komisija meni, da uspešno sodelovanje s sosednjimi državami članicami in tretjimi državami ter uporaba alternativnih ukrepov zagotavljata trdno podlago, na kateri lahko Slovenija zdaj gradi, da bi postopno odpravila nadzor na notranjih mejah, ne da bi pri tem ogrozila svojo varnost. Da bi dosegla ta cilj, bo ostala v tesnem stiku z vsemi zadevnimi državami članicami.

V Bruslju, 2. junija 2026

Za Komisijo
Magnus BRUNNER
član Komisije

([10]) Sodba Sodišča z dne 21. junija 2017, kazenski postopek zoper A, zadeva C-9/16 (UL C 277, 21.8.2017, str. 10).